

1 **Forslag nr 24**
2 til politisk uttalelse til Oslo Venstres årsmøte 2008
3 Forslagstiller: Matti Lucie Arentz, Kulturutvalget Oslo Venstre
4

5 **Forslag til nytt Nasjonalmuseum på Filipstad**

6
7 Oslo Venstre mener at det nå er på tide å tenke nytt når det gjelder utviklingen av- og
8 byggingen av et nytt Nasjonalmuseum. Oslo trenger et utstillingsbygg som signaliserer at vi
9 tenker på fremtiden og ikke bare flikker på fortiden. Dette vil man ikke oppnå på Tullinløkka.

10
11 Etter over 30 år med flere arkitektkonkurranser til et nytt Nasjonalmuseum er fortsatt «alt i
12 det blå» både når det gjelder estetikk, arkitektkonkurranse og tidsperspektiver for
13 gjennomføring.

14
15 Oslo trenger et nytt selvstendig bygg som utstråler ambisjoner, men også kjærlighet for
16 kulturen. Noe friskt som representerer dagens samtid og identiteten til borgerne i en
17 moderne stat.

- 18
- 19 1. Det foreslåes å lokalisere et nybygget Nasjonalmuseum på Filipstad. Dette kan huse
20 administrasjon og alle museene utenom Arkitekturmuseet, ha et eget
21 utstillingsprogram og egen profil.
22
 - 23 2. Beholde bygningene Nasjonalgalleriet og bygningen for nåværende Kulturhistorisk
24 museum på Tullinløkka (som så kan disponeres av Kunstindustrimuseet) og bygge et
25 nytt bygg et annet sted som skal huse et Museum for Moderne Kunst
26 (samtidskunstmuseum). Tullinløkka bør bli park som en åpen lunge som forlengelse
27 av Studenterlunden.
28

29 Forslaget er i tråd med Fjordbyen hvor Kultur ligger som et belte langs strandpromenaden.
30 Oslo har allerede en liten bykjerne med gangavstand til alle kulturinstitusjonene, så det bør
31 ikke være et problem at museene er spredt innenfor en liten lokal radius i bykjernen.
32 Arkitekturmuseet har allerede har fått et eget nytt signalbygg ved Bankplassen.
33

34 35 **TULLINLØKKA**

36 Tullinløkka bør videreutvikles som en selvstendig museumspark (evt. med underjordisk
37 tunnel mellom museene (ref. Louvre i Paris) og parkeringsmuligheter). Et grønt lokk som vil
38 gi byen luft og de klassisistiske bygningene ro og autoritet.
39 Dette bør utformes nøye og utlyses som egen arkitektkonkurranse.
40

41 Tullinløkka tilbyr Nasjonalmuseet få muligheter til et nybygg i den klassen vi bør ha. Til det er
42 plassen helt enkelt ikke stor nok for fremtidens kunstmuseum (selv med de oppkjøpte
43 tilliggende bygninger). I tillegg ville et nybygg ligge innklemt og altfor tett inntil annen
44 bebyggelse. Slik vil man på Tullinløkka hverken få se ny eller gammel arkitektur på avstand.
45

46 Tullinløkka fungerer bra som et åpent rom i midten av byen. Denne delen av byen, bør ikke
47 tettes igjen for mye pga. allerede tett og variert bebyggelse. På Tullinløkka er det lav
48 synlighet og svært trangt for store folkemengder.
49

50 De to eksisterende museumsbygningene på Tullinløkka kan disponeres av Nasjonalgalleriet
51 og Kunstindustrimuseet, evt. med en underjordisk konstruksjon som knytter dem sammen.
52 En glasspaviljong/glassbro eller lignende i midten kan være inngang til begge museene (ref.
53 Louvre i Paris).

54 **FILIPSTAD**

55 Et nytt museum må tilby produksjonsmuligheter, lastramper, lagerhaller, verksteder og
56 parkering. Det må også gi lys, plass til både kunst og publikum.

57 Foruten kunsten skal man tilby auditorier og restauranter, sosiale rom, rom for formidling og
58 kunnskap samt (museums)butikker og annet som gjør at man bruker en hel dag eller
59 ettermiddag på museet. Dette er argumenter som var tungtveiende for den Norske Opera
60 som har kunnet bygge et moderne bygg som oppfyller mange av disse kravene.

61
62 Filipstad har derfor stort potensial. Det er svært sentralt, har god synlighet og er selvstendig
63 del av sentrum, uten for mange begrensninger med hensyn til bygninger i nærheten. Det er
64 stort nok til å bygge et museum der med alle de fasiliteter som er nødvendig for å fungere
65 maksimalt for publikum, kunstnere, og ikke minst for byen.

66
67 Her kan man lage et sted som skaper nye visjoner for Oslos befolkning og for besøkende.
68 Man kan oppleve byggets fritt i tre dimensjoner.

69
70 Filipstad kan innfri alle disse kravene til et moderne museum for kunst.

71 Filipstad tilbyr også lett adkomst med lastebil, båt, mht. til transport av store kunstverk- og
72 store folkemengder.

73
74 For en arkitektkonkurranse er det mer attraktivt for internasjonale arkitekter å engasjere seg i
75 en konkurranse dersom plasseringen er spennende og sentral samt at den er fritt stående,
76 uten å klemmes inn mellom eksisterende arkitektur.

77
78 **FJORDBYEN**

79 Et nytt museum på Filipstad vil det være noe av det første som kommer til syne når man
80 nærmer seg byen fra sjøen. En slik museumsbygning vil på Filipstad få lys, luft og plass
81 rundt seg slik at en vi kan få en bygning med en arkitektur som synes og blir banebrytende.
82 Det vil man ikke oppnå på Tullinløkka.

83
84 Strategisk plassering som del av Fjordbystrifen:
85 Fra Filipstad til Tjuvholmen med det nye Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst, til
86 Vestbanen med Deichmanske bibliotek og det nye Stenersenmuseet, til Rådhuset med
87 Rådhusgalleriet, Akershus Festning (med den bakenforliggende Kvadraturen med flere
88 kunstinstitusjoner som Tegnerforbundet, Grafill, Oslo Kunstforening m.v.), Bjørvika med
89 Operaen og Snelda, og så videre til Loenga/Sørenga/Middelalderparken med Kulturhistorisk
90 Museum og Vikingskipene for å nevne noe.

91
92 Det aktuelle forslaget fokuserer på å få kommunikasjon mellom en rekke kunst- og kultur
93 institusjoner som plassert langs vannlinjen rammer inn byens personlighet.

94
95 Hva skal det nye Nasjonalmuseet VÆRE?

96 Vi må ha en bygning som setter kunsten i fokus, både som fag og som offentlig kulturelt
97 konsum. Kunsten spiller i dag på lag med samtidsånden, er ikke elitær på samme måte som
98 den klassiske kunsten, og samtidig er samtidskunst en disiplin som visualiserer kritikk og
99 analyse av vår egen kultur, mens den blir til.

100
101 Et museum for Moderne Kunst skal bli en bygning for fremtiden, som et tydelig "fyrtårn" i
102 bylandskapet, også for de som kommer utenifra, som lager sammenhenger og
103 kontaktpunkter for andre kunst- og kulturinstitusjoner i byen og langs fjordlinjen.

104
105 Dette bør være en miljøvennlig lunge, et sted å være, også utenom åpningstidene. Museet
106 bør bli en Plass, på linje med Operaen. Byen vender seg mot vannet noe som også bør og
107 kan brukes som utstillingsplass. Flytende skulpturer, lyskunst, prosjekter basert på de ulike
108 årstidens muligheter og en stor utendørs terrasse med restauranter bl.a.

109
110 Kunstmuseer er sansenes palasser. I det 21. århundre må en nasjon vise at man har
111 visjoner og sanselighet. Den historiske kunsten var oppdragskunst fra kirker og mesener.
112 Museene i dag skal heve seg over religioner, politiske forskjeller og rase og kulturell
113 bakgrunn. Et kunstmuseum skal være for alle, og det skal være byens stue, nasjonens
114 stolthet. Oslo Venstre vil at et nasjonalt kunstmuseum på Filipstad skal være en plass som
115 ser fremover og som inkluderer.

116
117 Bilbao har satt seg selv på kartet som aldri før pga. et praktbygg som trekker millioner av
118 kulturturister per år og innbyggerne i Bilbao har fått verdens fokus på sin by, også utover
119 museet.

120
121 I Europa bruker familier weekenden i museer, spiser der, leker der, kjøper bøker eller leser
122 dem. Og sist med ikke minst konsumerer samtidskunst av høy kvalitet, og av kompleks
123 estetisk og konseptuel utforming. Dette er med på å utdanne publikummet til å forstå kultur, i
124 stedet for å se på den som noe truende eller gammeldags. Kiasma i Helsinki er et vellykket
125 eksempel på dette, Moderna Museet i Stockholm et annet. Tate Modern er kanskje det aller
126 beste eksemplet. De er en del av Tate, som ligget lenger opp på motsatt side av elven
127 Thames. Likvel er det en egen frisk institusjon for samtidskunst. Alle disse museene ligger
128 lett synlig som signal bygg på sentralt plasserte plasser i Byene.

129
130

Hvem skal Nasjonalmuseet være for?

131
132

1. Kunstnere

133
134 Norske og utenlandske kunstnere forholder seg til urbane strukturer, gender og politisk
135 diskurs mer enn til kunsthistorie. Et moderne bygg vil kunne tilby nye kunstformer som
136 performance, installasjoner, lyd, elektronisk kunst, film, video, monumentalskulptur (ref.
137 UNILEVER) fotografi og et uttall av todimensjonale nye teknikker også. Et nytt museum
138 bør tilby rom for workshops, forskning, konserter, store biennaler, events, intime scener,
139 osv. Filipstad er perfekt for å kunne utvikle generøse rom som ikke sjenerer omliggende
140 bygninger. Museet skal gi kunstnere nye muligheter til å uttrykke seg fritt i en ambiente
141 som passer sin egen tid.

142
143

2. Turister

144 Oslo med sitt eksklusive havneområde burde utnyttes til kulturbygg. I en
145 postindustrialistisk virkelighet er kultur en stadig økende industri. Venezia besøkes av 50
146 millioner hvert år, og hele infrastrukturen er bygget opp på kulturen. Oslo har natur som
147 tiltrekker turister men også store norske kunstnere, og i tillegg internasjonale kunstnere
148 som har tilknytning til landet. Et Museum for Moderne Kunst skal tiltrekke seg turister
149 som vil se noe annet enn bare natur, det skal være lett å finne, tiltrekkende å fotografere,
150 noe å snakke om og unikt.

151
152

3. Oslos befolkning

153 Allmenheten interesserer seg mer og mer for kunst i forskjellige former. Dette er fordi
154 kunst ikke lenger bare referer til akademia eller til ensidige kunstformer. Moderne
155 samtidskunst er både smal og folkelig på en gang. Den har humor og kritikk i seg, den
156 forholder seg til massekulturen og til media. Den har en bevissthet om seg selv, sin
157 kontekst og sin språklige forankring. Kanskje derfor går i dag flere mennesker på
158 kunstmuseer enn på fotballkamper. Et kunstmuseum blir en attraksjon for brukere,
159 besøkende, produsenter, konsumenter og skapende. Derfor er Filipstad et bedre egnet
160 sted for realisering av moderne behov for et kunstmuseum i en moderne by.

161
162

Et Moderne Museum for Kunst bør ha åpningstider som passer for alle borgere, dvs. sent
163 åpent og muligheter for barn, voksne og eldre. For eksempel har Palais de Tokyo og

164 Pompidou-senteret i Paris åpent til klokken 24 ALLE dager. Resultatet er svært godt
165 besøk, også blant et bredt publikum.
166
167
168
169 Et utvalg kunst/kulturbygninger som har ulike interessante kvaliteter som kan brukes som
170 referanse (de har ulike kvaliteter både i forhold til plassering, arkitektoniske kvaliteter
171 innvendig/utvendig, signalbyggeffekt, relasjon til omkringliggende bygningsmasse,
172 bruksområder, møteplasser:
173 - Bilbao Museum, Spania (Frank Gehry)
174 - Pompidou-senteret, Frankrike (Renzo Piano og Richard Rogers)
175 - Tate Modern, Storbritania (Herzog & De Meuron)
176 - Kiasma, Finland (Steven Holl)
177 - Louisiana Museum, Danmark (Jørgen Bo and Vilhelm Wohlert)
178 - Moderna Museet, Sverige
179 - Den Sorte Diamant (Det kongelige bibliotek i København), (Schmidt, Hammer og Lassen)
180